

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Græsk og Nordisk Mythologi for Ungdommen

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Græsk og Nordisk Mythologi for Ungdommen", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 21. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1847_874-txt-shoot-idm1360.pdf (tilgået 04. august 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Zeus og Here.

De tre Kronos-Døttre *Hestia*, *Demeter* og *Here* skal aabenbar svare til de tre Kronos-Sønner *Pluto*, *Poseidon* og *Zeus*, og maae da sagtens betyde *Hjemligheden*, *Travlheden* og *Høitideligheden*, der ogsaa kiger ud af deres Navne; men skøndt man da kan finde det rimeligt nok, at *Zeus*, som den *herskende* Indbildnings-Kraft, vælger den *guldskoede* *Here*, som hun alene kaldes, til sin Dronning, saa høre vi dog, at det holdt haardt, før Giftermaalet kom istand, og at det, som hvad man kalder et Fornuft-Giftermaal, eller rettere et Stats-Ægteskab, ikke var af de Lykkeligste. Vel staaer de *Homeriske* Digte, hvorefter *Zeus* og *Here* lever med hinanden som Hunde og Katte, *mythisk* talt, slet ikke til Troende, saa efter saadanne løse Rygter tør vi ikke beskyldte Dronningen for den Majestæts-Forbrydelse at ville have bagbundet Kongen; men at hun, efter *Stamtavlen*, kun bliver hans Gemalinde til *Syvende* og *22* Sidst, saa hun er slet ikke Moder til hans *ypperste* Børn, det røber noksom *Kulden* paa hans Side, og at hun havde enten alle sine Børn, eller dog sin Kiæledægge *Hephæstos*, paa sin egen Haand, det viser unægtelig, at Varmen paa hendes Side var heller ikke synderlig stor. Kommer nu hertil *Heres* grændseløse Mistænelighed og rasende Skinsyge, som slet ikke kan dølges, da seer man let, at *Zeus* umulig kunde have nogen Husfred, uden at tage den med Staalhandsker, og det er derfor ikke urimeligt, at han engang, som *Thetis* fortæller i *Iliaden*, maatte lade den *hundredarmede Briareus* hente op for at holde Styr. Derfor, uagtet vi ingenlunde maae tænke, at dette naturlige Misforhold mellem Ungdoms-Aanden og den stive Høitidelighed, eller, som vi kalde det i jordiske Paladser, "Ceremoniellet" var Sjælen i den Græske Mythologi, saa nødes vi dog i det Følgende ofte til at berøre det, især ved alle de Forbindelser, *Zeus* knytter med *Menneskens Døttre*, da de naturligviis i *Heres* Øine er ligesaameget *under* hans *Værdighed*, som imod hendes Eneret.

I vore Øine er imidlertid *Zeus's* andre Forbindelser nok saa *naturlige*, som den med *Here*; thi
◻ overalt hvor Menneske-Livet skal røre og udvikle sig, veed vi af Erfaring at *Indbildnings-Kraften* er uundværlig, og kun som Despot kan den finde det nødvendigt at omgive sig med den stive Høitidelighed, hvormed den intet Stort kan udrette og hvoraf den nødvendig maa hindres i sin fri og kraftige Bevægelse. Det berømte Giftermaal mellem *Zeus* og *Here* er altsaa grunden

²³*Mythens* Overgang til *Troes-Artikel*, hvorved den kun vinder en vis *Høitidelighed* baade paa Sandhedens og Frihedens Bekostning, og bliver Skalke-Skjule for et bestandig grovere og mere aandløst Afguderi, og det er Følelsen deraf, som har gjort *Paafuglen* til *Heres* Sindbillede, thi man behøver blot at tænke sig denne parret med *Ørnen*, som tilhørte *Zeus*, for at see det Olympiske Giftermaal i sit rette Lys.

Naar der saaledes gaaer et Lys op for os over det ulykkelige, men efter *Omstændighederne* uundgaaelige Ægteskab, da see vi, blandt andet, ogsaa Grunden til de forskellige Meninger om *Frugterne* af Ægteskabet, da Somme paastod, at *Here* havde alle sine Børn, Andre, at hun havde slet ingen af dem med *Zeus*, thi da der naturligviis ingen "Aand" er i dem, kan man søge Grunden dertil enten i at de var *Zeus* uvedkommende eller i Giftermaalets *Aandløshed*.

Efter *Stamtavlen* var imidlertid baade den Olympiske *Jordemoder Ilithya*, *Ares*, den store Hugaf, og den guldlukkede *Hebe* Fælles-Børn, saa *Heres* eget Æg var kun Krøblingen *Hephæstos*, som et latterligt Sidestykke til *Pallas Athene*; thi da hun var født af sin Faders Hjerne, vilde *Here* vise, hun var ogsaa *selvstændig* og fødte den store *Konstner*, som kun havde *Vinden* til Fader.

At der nu ogsaa er ganske god Mening i denne Mythe, seer man let, thi naar den mythiske *Høitidelighed* vil være selvstændig, da forstener den sig ganske rigtig i et aandløst, grovt *Afguderi*,
◻ som paa et Haar ²⁴ligner *Kulfusten*, lam paa begge Been, der bygger *Kobberhuse* til Olympens Guder, og er da virkelig, *mythisk* talt, født hen i Veiret, enten saa den storagtige Gude-Dronning har snydt ham ud af Næsen eller bragt ham for Lyset ved selv at slaae Ild af sine Øine.